

Taalpost 1292

vrijdag 30 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Gisteren startte in Vlaanderen een radiozender die belooft minimaal 60% Nederlandstalige hits te draaien.

(Bron: [StoryFM](#))

- Morgen zijn er in verschillende Franse steden betogingen om de verdediging en erkenning van regionale talen te bepleiten.

(Bron: [Agence Bretagne Presse](#))

- In september wordt in Brussel de eerste drietalige school (Nederlands, Engels en Frans) geopend.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Extra: nieuws-Nederlands

Ruud Hendrickx, de taaladviseur van de VRT, licht in een artikel in [Taalchrift](#) een aspect van het taalbeleid van de Vlaamse omroep toe: Nederlands met een accent mag op radio en televisie, maar het 'nieuws-Nederlands' blijft de uitspraaknorm in Vlaanderen. In welke mate de uitspraak van het Nederlands mag verschillen van dat nieuws-Nederlands is nog niet duidelijk.

Bijna tegelijkertijd werd ook in Nederland over de taal in het nieuws gesproken: het Nederlands in de NOS-nieuwsuitzendingen wordt [sprektaaliger](#). Marcel Gelauff, hoofdredacteur bij de NOS, gaf [uitleg](#) over de menselijkere taal en toon.

[Word vandaag lid-abonnee van Onze Taal en maak kans op een pakket taalboeken ter waarde van € 100,-! \(De actie eindigt morgen.\)](#)

3. Oproep: *auto* of *wagen*?

Klaas Stragier, student aan de Hogeschool Gent, vraagt uw medewerking voor een korte [enquête](#) over de keuze tussen de woorden *auto* en *wagen*.

4. Uitslag wedstrijd *Vissen in de taal*

We vroegen in Taalpost 1286 in welk blad de stukjes van Frans Collignon zijn verschenen die later in *Vissen in de taal* gebundeld werden. Het juiste antwoord was *Visionair*, het tijdschrift van Sportvisserij Nederland. De exemplaren van het boek gaan naar Vanya de Jong, Ine Doornink en Sofie Bockx.

De nieuwe wedstrijd? Die houden we niet nu, maar wel maandag in Taalpost 1293. En daar hebben we een goede reden voor.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1291

woensdag 28 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Deense televisie heeft een filmpje gemaakt waaruit blijkt dat de Amerikaanse president Barack Obama vaak dezelfde woorden en beeldspraak gebruikt.

(Bron: [De Redactie](#))

- De Taalprof verheugt zich al op de Nationale Bijspijkerdag Zinsontleding.

(Bron: [Taalprof](#))

- Als je anderstaligen het mooiste Nederlandse woord laat kiezen, kun je aan de hand van de lipklanken de uitslag proberen te voorspellen.

(Bron: [Neder-L](#))

2. Videokanaal van de week: *Wim legt 't uit*

Taalschrijver Wim Daniëls is op YouTube gestart met een reeks: *Wim legt 't uit*. In deze filmpjes legt hij in begrijpelijke taal uit waar woorden vandaan komen.

In zijn [eerste filmpje](#) vertelt Daniëls beeldend over de herkomst van de woorden *potlood*, *tabloid* en *piano*.

Kortetermijnplannen, ad-hocbeleid, klaar-terwijl-u-wachtservice ... u leert alles over 'los, aaneen of met een streepje?' bij de opfriscursus spelling van de Taaladviesdienst (3 april in Amsterdam).

3. Extra: eetspreuken in de nieuwe *Onze Taal*

In het aprilnummer van het tijdschrift *Onze Taal* neemt redacteur Jaap de Jong oude en nieuwe eetspreuken in de mond. Hij is daarbij uitgegaan van de reacties die binnenkwamen bij de redactie na een oproep (eind 2011).

Mensen wensen elkaar smakelijk eten toe in de meest verschillende vormen, vaak ook op een onsmakelijke manier. Het artikel bevat een inspirerende lijst van gebeden, rijmen en rituelen, openingsspreuken, dankgebeden, afsluiters en complimenten aan de kok. U kunt het artikel nu [online](#) lezen.

Verder brengt het nieuwe nummer artikelen over onder meer inburgeringsexamens, namen van bejaardenhuizen en eenklankswoorden die alleen uit medeklinkers bestaan. Het tijdschrift *Onze Taal* bestaat deze maand tachtig jaar. Smakelijk!

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1290

maandag 26 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Paulien Cornelisse schreef haar allerlaatste column voor *Klare Taal*, het taalprogramma van de wegbezuinigde Radio Nederland Wereldomroep.

(Bron: [RNW](#))

- Kinderen met Engels als eerste taal zijn in de minderheid op 1600 Engelse scholen.

(Bron: [De Morgen](#))

- Twitteren heet in het Fries *tsjitterje* of *tsjetterje*.

(Bron: [Taalbaas](#))

2. Taaltip: *Latijn(s)*

Een Latijnse spreuk, is dat 'een spreuk in het Latijn' of 'een spreuk in het Latijns'?

Het moet dat eerste zijn: 'een spreuk in het Latijn'. De taalnaam *Latijn*, een zelfstandig naamwoord, eindigt niet op een *s*, anders dan bijvoorbeeld *Engels*, *Frans*, *Nederlands* en *Grieks*. Die namen zijn steeds hetzelfde als het bijvoeglijk naamwoord bij de taal, het land of het volk, zoals ook *Russisch* en *Gotisch*. *Latijn* is een ontleening uit die taal zelf ((*lingua latina*)), net als veel exotischere talen: *Hindi*, *Tagalog*, *Xhosa*, enzovoort.

De verwarring ontstaat waarschijnlijk doordat het bijvoeglijk naamwoord bij *Latijn* wel *Latijns* is: *het Latijnse alfabet*, *een Latijns gedicht*, *op zijn Latijns*.

Er staan 1666 taaladviezen op www.onzetaal.nl. Mist u toch nog een taalkwestie? [Laat het ons weten!](#)

3. Extra: cursus Stanford University in 44 talen online

De hoogleraren Sebastian Thrun en Peter Norvig van de befaamde Stanford University in Californië (Verenigde Staten) zijn afgelopen najaar met een [onderwijsexperiment](#) begonnen: ze bieden hun cursus Kunstmatige Intelligentie online aan, zodat iedereen de colleges via internet kan volgen. Het resultaat is dat nu 160.000 studenten uit 190 landen zich ingeschreven hebben. Je hoeft geen Engels te kennen, want meer dan honderd vrijwilligers vertalen de colleges in 44 talen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1289

vrijdag 23 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Er komt geen extra bescherming voor het Nedersaksisch, heeft de Nederlandse minister Spies meegedeeld.

(Bron: [De Gelderlander](#))

- Als een kind te vroeg geboren wordt, is de kans aanzienlijk groter dat het later moeite krijgt met complexe taalbeheersing.

(Bron: [Nu.nl](#))

- De Amerikaanse taalkundige Dan Everett meent met zijn bevindingen bij de Pirahã-indianen de taalwetenschap op losse schroeven te zetten.

(Bron: [The New York Times](#))

2. Oproep van de maand: opnamen bijwonen van *TatataTaal!* (gratis)

In juni vinden de opnamen plaats voor de tweede serie van het succesvolle taaltheaterprogramma van de NTR: *TatataTaal!* Erik van Muiswinkel ontvangt in de Philharmonie in Haarlem weer een keur aan taalkunstenaars uit de wereld van cabaret, comedy en literatuur en stelt hun taalvaardigheid op de proef. U kunt daarbij zijn!

De opnamen vinden plaats op 22, 23, 24, 26 en 27 juni, steeds in de middag. Toegang is gratis. U kunt u voor de datum van uw voorkeur aanmelden bij [de redactie van TatataTaal!](#)

Middelbareschooldocenten, weten al uw leerlingen wel wat *zich verschansen* betekent? De nieuwe aflevering van [Woordspot](#) legt het uit.

3. Extra: voor € 100,- aan taalboeken winnen

Wie zich voor 1 april aanmeldt als nieuw lid van het Genootschap Onze Taal, ontvangt tot en met december 2012 het tijdschrift *Onze Taal* voor slechts € 29,50, mag gebruikmaken van alle andere diensten van het genootschap (zoals met € 35,- korting deelnemen aan de [cursussen van de Taaladviesdienst](#)) én maakt kans om voor € 100,- aan taalboeken uit het Onze Taal-assortiment te mogen uitkiezen. Aanmelden kan via de website van [Onze Taal](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1288

woensdag 21 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Woordenboekenuitgeverij Van Dale staat te koop.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- Prins Willem-Alexander is beschermheer van de Dag van de Duitse taal.

(Bron: [Nieuws.nl](#))

- Tweetalige migranten zijn vaak gezonder.

(Bron: [Medical Press](#))

2. Oproep: Dialectwoord van het Jaar

Van het Groningse Usquert tot het Limburgse Mariadorp worden er prachtige dialecten gesproken waarin de meest bijzondere woorden worden gebezigd. *Plein 5*, een radioprogramma van de NCRV, gaat daarom in de twaalf Nederlandse provinciën op zoek naar het mooiste, grappigste, schunnigste of origineelste dialectwoord van Nederland. Aan het eind van 2012 bepaalt de luisteraar van *Plein 5* welk woord de titel 'Het Dialectwoord van 2012' verdient.

Herbergt uw dialect of streektaal een bijzonder, mooi, schunnig, grappig of ontroerend woord dat u de luisteraars van *Plein 5* niet wilt onthouden? Geef dit woord dan door aan de [redactie van Plein 5](#) en vertel erbij waarom uw woord het allermooist is!

Kortetermijnplannen, ad-hocbeleid, klaar-terwijl-u-wachtservice ... u leert alles over 'los, aaneen of met streepje' bij de opfriscursus spelling van de Taaladviesdienst (3 april in Amsterdam).

3. Extra: 'eh' zeggen

In de rubriek 'Hom of Kuit' in *Onze Taal* bespreekt taalkundige Frank Jansen iedere maand de voors en tegens van een taalkwestie. In het aprilnummer behandelt Jansen de volgende vraag: is frequent 'eh' zeggen iets wat je moet afleren?

Sommige sprekers doorspekken hun bijdrage met *eh*'s. Daar is ook wel wat voor te zeggen, blijkt uit onderzoek. Maar veel mensen ergeren zich eraan. Moeten *eh*-zeggers daarom toch maar in spraaktherapie om wat vloeiender te leren spreken?

Jansens artikeltje is al te lezen op de [website van Onze Taal](#); u kunt daar ook stemmen en reageren.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1287

maandag 19 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een Griekse zakenvrouw protesteert met succes tegen de Griekse taaltoets die een Ierse vliegmaatschappij bij Grieken afneemt.

(Bron: [AP](#))

- Computers beginnen nu ook kruiswoordraadsels op hoog niveau op te lossen.

(Bron: [New York Times](#))

- Dat mensen het gevoel hebben dat andere taalgebruikers sneller praten dan vroeger, komt misschien doordat het oor trager werkt naarmate we ouder worden.

(Bron: [Neder-L](#))

2. Taaltip: *latteart* of *latte-art*?

Sommige kopjes cappuccino, caffè latte of espresso zijn ware kunststukjes: met melkschuim is er dan een afbeelding in de cremalaag getekend. Dit wordt [latteart](#) genoemd. *Latte* is een (vooral in het Engels gebruikte) verkorting van *caffè latte* – een drank die veel weg heeft van cappuccino – en *art* betekent 'kunst'.

Op zichzelf ligt de spelling *latteart* het meest voor de hand. Een basisregel in het Nederlands is namelijk dat woorden die een [samenstelling](#) vormen, aaneen worden geschreven, ook als die woorden oorspronkelijk uit een andere taal komen. Tussen de *e* en de *a* is het streepje bovendien niet verplicht; zo staan bijvoorbeeld *fakeartikel* en *bravourearia* zonder streepje in Van Dale (2005). Maar voor de duidelijkheid mag er een streepje worden ingevoegd: *latte-art* (en ook in het vernederlandste *latte-kunst* kan dat). Zo'n streepje invoegen mag altijd, ook volgens de officiële spellingregels.

In langere samenstellingen als *latte-artcursus* en *latte-arttechniek* is een streepje na *latte* eveneens aan te raden.

Speciaal aanbevolen voor leerlingen en docenten in het voortgezet onderwijs: [Woordspot](#). Elke week uitleg bij een lastig woord. Ook via [Facebook](#) en [Twitter](#).

3. Extra: Taalmuseum zoekt vrijwilligers

[Het Taalmuseum](#) moet een Nederlands museum worden waarin de bezoekers op een speelse manier van alles kunnen leren over het Nederlands en over andere talen. Vrijwilligers zijn al een tijdje bezig om het Taalmuseum vorm te geven. Op dit moment is er echter dringend behoefte aan mensen die praktische ondersteuning kunnen geven, bijvoorbeeld op organisatorisch of financieel-technisch gebied, of als computerprogrammeur of webontwikkelaar.

Meer informatie vindt u op een [flyer](#) van het museum.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1286

vrijdag 16 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Bij de Nederlandse faculteiten Letteren en Geesteswetenschappen verdwijnen de komende jaren ongeveer dertig taalopleidingen.

(Bron: [NRC](#))

- Copytjigers.nl houdt tot en met 31 maart de communicatieblunderverkiezing 2012.

(Bron: [Copytjigers](#))

- Er is nu een digitale krantenwereldkaart waarmee het mogelijk is kranten uit allerlei landen in je moedertaal te lezen.

(Bron: [DataneWS](#))

2. Extra: parlando

Het radioprogramma *Wekker-Wakker* op Radio 5 Nostalgie besteedde afgelopen maandag aandacht aan parlando, een voordrachtstechniek waarbij een zanger of een groepje zangers de tekst van een lied gedeeltelijk of zelfs helemaal niet zingt, maar spreekt. Het effect van de woorden zou dan groter zijn dan bij gezongen tekst. Onder meer Elvis Presley, Tom Jones en Peter Maffay maakten er gebruik van en natuurlijk is rapmuziek het voorbeeld bij uitstek van [parlando](#).

Kortetermijnplannen, ad-hocbeleid, klaar-terwijl-u-wachtservice ... u leert alles over 'los, aaneen of met streepje?' bij de opfriscursus spelling van de Taaladviesdienst (3 april in Amsterdam).

3. Uitslag wedstrijd Nederlandse titulatuur

In Taalpost 1280 vroegen we hoe je volgens de regels van de Nederlandse titulatuur koningin Beatrix aanspreekt. Het antwoord is: met *majesteit* of *mevrouw*.

De zeven exemplaren van het boek *Nederlandse titulatuur* van Gilbert Monod de Froideville en Sophie den Beer Poortugael gaan naar: Peter Dirix, Roel Haveman, Eva Eising, Saskia Schotman, Luc Oscé, Ellie van Beers en Yvonne van der Knaap.

4. Wedstrijd: *Vissen in de taal*

Frans Collignon heeft in het boek *Vissen in de taal* zijn columns verzameld over onderwerpen als visserslatijn, de oorsprong van de namen van vissen en de overname van Nederlandse vissennamen in andere talen. We mogen drie exemplaren van *Vissen in de taal* weggeven. Beantwoord deze vraag: in welk blad publiceerde Collignon deze vissencolumns?

Mail uw antwoord en adresgegevens vóór 28 maart naar de [redactie](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1285

woensdag 14 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Als je aan de digitale assistente in de nieuwste generatie iPhones vraagt om een deuntje van John Coltrane te spelen, antwoordt ze dat er geen 'coal train' te vinden is.

(Bron: [De Morgen](#))

- Het taalgebruik in de Nederlandse Tweede Kamer verruwt van *knettergek* naar *knetterhigh*.

(Bron: [Trouw.nl](#))

- In China kiezen bloggers hun woorden met de nodige creativiteit om de internetcensuur van de overheid te omzeilen.

(Bron: [International Herald Tribune](#))

2. Filmpje van de week: *Eén tegen 100*

Als een collega of een leerling u vraagt waarom het nuttig is de spellingregels te kennen, kunt u hem een fragment tonen uit *Eén tegen 100*, een televisieprogramma van de NCRV op de Nederlandse televisie.

Afgelopen zondag kreeg een deelnemer een spellingvraag: hoe schrijf je het verkleinwoord van *diner*? Hij kon kiezen uit *dinertje*, *dineetje* en *dinétje*. Maakte hij de juiste keuze en wat deden zijn tegenspellers? Dat ziet u in [dit filmpje](#) vanaf de zevende minuut.

U vindt het antwoord ook op de site van [Onze Taal](#).

"Ik ben weer helemaal bij!", aldus een deelnemer aan onze spellingcursus. Kan uw spellingkennis ook een opfrisbeurt gebruiken? Er zijn nog plaatsen voor de cursus van [3 april](#) in Amsterdam.

Extra: verbasterd Chinees

Wij westerlingen lachen wel eens om de manier waarop het Engels in China verbasterd wordt tot het zogenoemde Chinglish. Maar we beseffen niet dat Chinese tekens bij ons net zo goed vaak fout weergegeven worden, bijvoorbeeld in tatoeages, op kleding of in drukwerk. Op het weblog [Hanzi Smatter](#) verzamelt een zekere Tian al jaren gevallen van verkeerd gebruik van

Chinese tekens: ze staan ondersteboven, er ontbreken streepjes, de betekenis is lachwekkend of er staat complete onzin.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1284

maandag 12 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De kracht van het West-Vlaams is dat je je daarmee in de hele provincie West-Vlaanderen verstaanbaar kunt maken.

(Bron: [De Standaard](#))

- De groep die namens Rusland deelneemt aan het Eurovisiesongfestival, zingt in het Russisch, Engels en Oedmoerts, een Finoegrise taal uit de republiek Oedmoertië.

(Bron: [Elsevier](#))

- Er staat een foutje in de tatoeage op de arm van Jordy Clasie, voetballer bij Feyenoord.

(Bron: [AD](#))

2. Taaltip: *zich storen aan*

'Ik stoor me aan zijn gedrag' is een goede zin. *Zich storen aan* betekent hetzelfde als *zich ergeren aan*. Daarnaast komt *storen* vaak voor in *zich niet storen aan* en *zich nergens aan storen*, bijvoorbeeld: 'Hij stoort zich nergens aan en gaat gewoon door met de wedstrijd.'

Sommige mensen denken dat de constructie *zich storen aan* niet correct is: zij zouden de zin 'Ik stoor me aan zijn gedrag' willen vervangen door 'Zijn gedrag stoort mij/me.' Net als bij *ergeren* zijn echter beide constructies juist. Bij het werkwoord *irriteren* is er wél maar één mogelijkheid: alleen 'Zijn gedrag irriteert mij/me' is een goede zin; 'Ik irriteer me aan zijn gedrag' wordt [afgekeurd](#).

Juist zijn dus:

- Ik stoor me aan zijn gedrag.
- Ik erger me aan zijn gedrag.
- Zijn gedrag stoort me.
- Zijn gedrag ergert me.
- Zijn gedrag irriteert me.

Wilt u teksten laten corrigeren? Vraag de [Taaladviesdienst](#): als het écht goed moet zijn.

3. Extra: homofonenkwartet

Homofonen zijn woorden die dezelfde klank hebben, maar anders geschreven worden. Daardoor hebben ze ook een verschillende betekenis. Voorbeelden zijn *meiden* - *mijden*, *leiden* - *lijden* en *bout* - *boud*.

Het is niet gemakkelijk de finesses van homofonen onder de knie te krijgen. Daarom ontwerpt onderwijsassistent Annebeth Pilat kwartetkaarten die duidelijkheid scheppen in de verwarrende brij van woorden met dezelfde klank maar een verschillende betekenis. Op het [weblog van Annebeth Pilat](#) vindt u voorbeelden en ziet u aan welke andere taalkwartetten ze werkt.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1283

vrijdag 9 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Hoewel het Italiaans een officiële taal is in Zwitserland, raakt het steeds meer in de verdrukking.

(Bron: [De Telegraaf](#))

- Franse feministes hebben in Parijs gedemonstreerd voor een nieuwe, minder seksistische grammatica van hun taal.

(Bron: [HLN.be](#))

- Kinderen leren het eerst de medeklinkers die het meest bijdragen aan de betekenis.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Opinierechtikel van de week

"Internet, digitale cultuur, de consumptiemaatschappij, de open samenleving, globalisering, populisme, individualisering, revolutie en ontvrienden. Het zijn bijna allemaal woorden die iets zeggen." Zo begint een briljante [parodie](#) van Diederik Smit en Jochem van den Berg op het gemiddelde moderne opinierechtikel.

Alle clichés komen langs in het artikel, dat op ieder willekeurig moment in iedere willekeurige krant kan worden geplaatst: "Maar hoe heeft het zover kunnen komen? De wereld na 9/11 bracht stroomversnellingen teweeg die de vanzelfsprekendheid van de grachtengordel elite ter discussie stelden. Het beeld van decennia aan globalisering bleek ineens een omgekeerde lachspiegel. Hierdoor kregen veel mensen ten onrechte een juist beeld van de werkelijkheid."

[Toch \(weer\) eens lid-abonnee worden van Onze Taal? Geef u voor 31 maart op en maak kans op een pakket taalboeken ter waarde van € 100,-!](#)

3. Extra: taalavond in huis deBuren

Op 15 februari jl. reikte de Nederlandse Taalunie haar jaarlijkse [scriptieprijs](#) uit aan Barbara Snel van de Universiteit Leiden. Dat gebeurde tijdens een avond over de Nederlandse taal, georganiseerd door *Vlaams-Nederlands huis deBuren*. Op de videowebsite [Vimeo](#) staat nu een videoverslag van die avond, met optredens van onder meer Simon den Harynck, Vitaliski en Silke Vanhoof.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](https://twitter.com/Taalpost)).

Taalpost 1282

woensdag 7 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De historicus Jan Dirk Snel gaat nog eens uitgebreid in op de etymologie van *fiets*.
(Bron: [weblog Jan Dirk Snel](#))
- In de Europese landen die het hardst zijn getroffen door de economische crisis gaan steeds meer mensen Duits leren.
(Bron: [Nederlands Dagblad](#))
- De VVD in Friesland vindt het slecht dat bij uitbesteding van werk door de provincie het Fries niet gewaarborgd is.
(Bron: [Leeuwarder Courant](#))

2. Oproep van de week: dialectsprekers gezocht

Bij de NTR in Hilversum wordt gewerkt aan een 8-delige televisieserie onder de titel *Dat is andere taal!* Het wordt een serie over streektalen en dialecten, die in het najaar van 2012 op primetime op Nederland 2 wordt uitgezonden.

In deze serie gaat het over allerlei zaken die met dialect te maken hebben. Het gaat over trots en taboe, over identiteit en groepsgevoel, liefde, humor, werk en de toekomst van het dialect.

Voor de invulling van het programma is de redactie op zoek naar:

- iemand die zich weleens voor zijn/haar dialect of taal schaamt of heeft geschaamd;
- iemand die door zijn/haar dialect of taal problemen heeft ondervonden bij het vinden van een baan;
- een gezin dat vol enthousiasme naar een andere provincie is verhuisd, maar daar vanwege het niet spreken van dialect of (streek)taal moeilijk aansluiting vond.

Herkent u zich in een van bovenstaande profielen of kent u iemand op wie de vragen betrekking kunnen hebben, neem dan contact op met de redactie: louis.bogaers@ntr.nl of 035-625 20 48.

Speciaal aanbevolen voor leerlingen en docenten van de middelbare school: [Woordspot](#).
Morgen weer uitleg bij een lastig woord. Ook via [Facebook](#) en [Twitter](#).

3. Extra: Wat zegtie?

Onder de titel *Wat zegtie?* is de journaliste Anoushka Lakerveld deze week begonnen met een [nieuw weblog](#) over de 'Rotterdamse spreekcultuur'. Op het weblog verschijnen typisch Rotterdamse woorden, interviewtjes met (ervarings)deskundigen en geluidsopnamen van échte Rotterdammers. U kunt de pagina ook volgen via [Facebook](#) en [Twitter](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1281

maandag 5 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Google en het Europees Octrooibureau werken samen aan een vertaalmachine.

(Bron: [Persbericht EPO](#))

- Een foutje in de spellingcontrole van een iPhone heeft er in Amerika voor gezorgd dat de politie een school omsingelde.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- De belangstelling voor het Gents groeit.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Taaltip: *is/heeft de revue gepasseerd*

'Diverse onderwerpen hebben de revue gepasseerd' en 'Diverse onderwerpen zijn de revue gepasseerd' zijn allebei juist. Wel is *de revue gepasseerd zijn* iets gebruikelijker dan *de revue gepasseerd hebben*.

Veel werkwoorden die een beweging uitdrukken, worden met *zijn* gecombineerd als er een richting wordt genoemd en met *hebben* als dat niet per se het geval is. Vergelijk 'Ik ben naar Kenia gevlogen' en 'Ik heb nog nooit gevlogen.' Bij *passeren* kan zo'n verschil zich voordoen in zinnen als 'Ik ben zojuist station Gouda gepasseerd' ('tijdens mijn treinreis op het traject Utrecht-Rotterdam ben ik die plaats nu voorbij') en 'Ik heb zojuist Gouda gepasseerd' (iets meer nadruk op het moment van passeren; 'zojuist heb ik Gouda achter me gelaten'). Bij *de revue passeren*, waar de letterlijke betekenis van *passeren* op de achtergrond is geraakt, speelt dit subtiele verschil een nog kleinere rol.

De uitdrukking *de revue passeren* komt overigens uit militaire kringen: *revue* was een aanduiding voor de inspectie van de wapens (de 'wapenschouw'), waarbij de manschappen de kritische blik van de inspecterende officier 'passeerden'.

Toch (weer) eens lid-abonnee worden van Onze Taal? Geef u voor 31 maart op en maak kans op [een pakket taalboeken ter waarde van € 100,-!](#)

3. Extra: Kiliaanlezing 2012

Op 25 april wordt in Leiden weer de [Kiliaanlezing](#) gegeven, die tot doel heeft een bepaald onderwerp uit de historische taalkunde aan een breed publiek te presenteren. Deze keer zal de Leidse hoogleraar Rolf Bremmer spreken over Friese leenwoorden in het Nederlands.

De Kiliaanlezing vindt dit jaar plaats in het gebouw van het Instituut voor Nederlandse Lexicologie (Matthias de Vrieshof 3, Leiden, kamer 104). De lezing begint om 16.00 uur en wordt afgesloten met een borrel.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1280

vrijdag 2 maart 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Barbara Snel houdt erg van rare, kleine woordjes waar de taal vol mee zit, schreef een scriptie over 'toch' en won de Scriptieprijs van de Nederlandse Taalunie.

(Bron: [Leidsch Dagblad](#))

- In Antwerpen is een boek gepubliceerd voor instructeurs die autorijlessen geven aan anderstaligen.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Vroeger bestreden woordenboekenmakers elkaar nog echt met de vuisten.

(Bron: [Weblog Onze Taal](#))

2. Nieuw: Woordspot

De e-mailniewsbrief Woordpost is het zusje van Taalpost. Twee keer per week verklaart Woordpost een moeilijk woord. En net zoals Taalpost met TLPST een jongereneditie heeft, heeft Woordpost nu ook een editie die zich op scholieren in het middelbaar/secundair onderwijs richt: [Woordspot](#). Elke week wordt daarin een lastig maar veelvoorkomend Nederlands woord uitgelegd. Woordspot is actief via een [weblog](#), en op [Facebook](#) en [Twitter](#). We hopen dat docenten en leerlingen Woordspot kunnen gebruiken in de lessen Nederlands.

Twee Taalpostlezers hebben de naam *Woordspot* bedacht, onafhankelijk van elkaar: Lies Hoogakker en Luk Druart. Ze krijgen als dank allebei het boekje *Man schiet niet in knie*.

[Nog drie plaatsen vrij voor de spellingcursus van de Taaladviesdienst op zaterdag 10 maart in Amsterdam!](#)

3. Uitslag wedstrijd *Komkomma*

In Taalpost 1274 vroegen we waar Wim Daniëls op dit ogenblik rondfietst. Op zijn website kon u het antwoord vinden: in Noord-Brabant. De volgende deelnemers winnen elk een exemplaar van Daniëls' nieuwste boek *Komkomma*: Kim Van Herp, Ria Oudenaarden, Monique Schlösser, Maartje Boertien en Anna Crevits. Veel leesplezier!

4. Wedstrijd *Nederlandse titulatuur*

Hoe gebruik je titulatuur in een e-mail? Hoe schrijf je een echtpaar op correcte wijze aan? Wat zijn de voorschriften voor vorstelijke, adellijke en ambtelijke titulatuur? De antwoorden staan in het boek *Nederlandse titulatuur* van Gilbert Monod de Froideville en Sophie den Beer Poortugael. We mogen zeven exemplaren weggeven. Beantwoord deze vraag: hoe spreek je koningin Beatrix aan? Tip: kijk op de website van Onze Taal. Mail uw antwoord en adresgegevens voor 14 maart naar de [redactie](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).